

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA 2014-156
13.05.2014
Juliane Henningsen

Sinerissami tarnimikkut napparsimasut sullinneqarnerisa pitsaassusaata ukiut tamaasa nalilersuiffigineqartarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Naliliisussat tassaassapput atuisut sulisullu ulluinnarni pineqartunik passussisartut.

(Inatsisartunut ilaasortaqaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Tarnikkut nappaateqarneq nappaateqartumut, ilaquutaasunut, allanullu qanigisaasunut misigisaavoq sakkortoq. Nappaateqartoq amerlasuutigut paasineqarsinnaanngitsutut misigisimasarpoq, nappaatip imaaliinnarlugu takuneqarsinnaannginnera pissutaalluni.

Tarnikkut nappaateqarneq nappaatitut allatulli nappaataasoq, ullumikkut annertusiartuinnartumik inuiaqatigiinni paasiartuinnarparput. Tarnikkut napparsimasut ilaquutaasalu, tarnikkut napparsimasunik sullissisut peqatigalugit suliniuteqartarneq peqqutaalluni.

Manna iluatsillugu Inuit Ataqatigiit suliniarnernik taamaattunik suliniuteqartut qutsavi-giumavaat. Suliamik imaannaanngitsumik suliaqarpusi, suliniarnissinnilu sulilluarta-
rumaartusi kissaappatsigit.

Tarnikkut napparsimanermi, taamaallaat napparsimasumut sunniuteqarneq ajorpoq. Taamaattumillu ilaqutariit, inoqutigiit sunnerneqaqqasarput.

Sumiluunnit suliniutini nalilersuiarnissaaq toqqammavigisariaqarparput, ingammik inun-
nut mianersuuttariaqakkatsinnut. Taamaattumik Agathe Fontain-ip siunnersuutaa pingaarute-
qarpoq qujarunnarlunilu.

Sinerissami tarnimikkut napparsimasut sullinneqarnerat assigiinngissitaartuuvog, inuit 900-t pineqarput, taakkunannga 250-it Nuummiipput sinneri 650 missaaniittut sinerissami siammarsimapput.

Taakkunaniipput meeqqaniit utoqqaanerusunut. Taakkualu soorunami peqqinnissaqarfimmit sullinneqarput, sulisunit ilaatigut ilungersunarsinnaasunik avatangiiseqartunit.

Napparsimasut assigiinngitsorpassuupput, immikkullu tamarmik sullinneqartussaapput.

2010-mili nalunaarusiaq maani eqqartorneqarmat innersuussutigineqarpoq.

Tarnikkut nappaatilinnik sullissiner-
mut tunngasut pillugit nassuiaat, 2010-mi eqqar-
torneqartoq, imaqqorto-
orujussuuvog.

Nassuiaammi napparsimasut immikkut pisariaqartitsisut pingaarnertut sammineqarput: meeqqat, inuusuttut, utoqqaat, tarnikkut katsorsartinnissamik pineqaatissinneqarsimasut, napparsimasut nukersorniartartut kiisalu napparsimasut tarnimikkut nappaateqarlutillu saniatigut atornerluisuusut.

Nassuiaat pingaaruteqaqaaq pissutigalugu suliassaqarfimmik tamatuminn-
ga tarnikkullu nappaatilinnik sullissinerup isumaginninnermut inuiaqatigiinnilu atugarisanut attuumas-
suteqarneranik ataatsimut isiginnittumik takutitsigami.

Tassaniipportaaq sullissinerup pitsaassusaa ilanngullugu misissoqqissaarneqassasoq. Tamatumanilu siunissamut missingersuusi-
orneq ilaasussaavoq.

Taamaattumik eqqumiiginarpoq Naalakkersuisut aatsaat 2017-imi ataatsimoortumik nalilersuineramik suliaqarniarmata. Tamanna akuerinngilarput, piumasarissuarpullu suleqatigiis-sutigissagipput sullissinerup nalilersornissaa. Qanorilillutami paasissagatsigu, pitsanngoriartornerluta – nalilersuinngikkutta?

Tamatuma saniatigut meeqqat immikkut sullinneqartussaapput, maannalu meeqqat tarnip nakorsaanik tarnillu pissusaanik ilisimalinnik meeraq nunatsinni sullinneqartariaqartoq, ukioq ataaseq tikillugu utaqqisariaqarmat nalilersueqqittariaqalinnginnerpugut?

Pitsaaqaaq ungasianiit tarnimikkut nappaatillit oqaloqatigineqartalersimani, tamatumali taarsissanngilaa inummiit inummut isigisinnaalluni nakorsiarsinnaaneq.

Naliliisarnissani Inuit Ataqtigiit pingaartipparput tarnimikkut nappaateqartut nalilersuitinneqartarneranni aamma qanigisaasut peqataatinneqarnissaat, taakkuuppummi ulluinnarni napparsimasut qanigisarisaat.

Tamatuma saniatigut innuttaasunik nalinginnarmik tarnikkut nappaatit pillugit ilisimasanik siammarterisoqarnissaa kaammattuutigerusupparput.

Oqaatsit taakku tunngavigalugit, suliakkiissut isumarput malillugu Naalakkersuisut tigulluartaqarparpaat piviusunngortillugulu. Pisariaqarportaaq Peqqissutsimut Ataatsimiititaliap uunga apeqquummut isummersueqataanissaa, qanittumimi aamma tarnimikkut nappaatilinnut sullissivik takuniarparput, qularutissaanngilarlu suliaasat annertuut utaqqipput.